

Oude moeders door ivf? Daar is niets mis mee, hoor

Alle morele weerstand over het verhogen van de leeftijdsgrens voor ivf van 45 naar 50 jaar is misplaatst, vindt *Marcel Zuiderland*.

In 2011 beviel Tineke Geessink na een succesvolle ivf-behandeling op haar 63-ste van dochter Meagan. De Harlingse werd daarmee de oudste moeder van Nederland. Voor velen tevens ook de meest onverantwoorde en egoïstische. Misschien was deze publieke verontwaardiging de reden dat de Nederlandse Vereniging van Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) het verzoek van minister Schippers 1,5 jaar geleden om de leeftijdsgrens van 45 voor ivf te heroverwegen „als een hete aardappel” voor zich uitschoof, zoals Bart Fauser, hoogleraar vruchtbaarheids-geneeskunde aan het UMC, het formuleerde.

Inmiddels heeft de NVOG een werkgroep samengesteld om de minister alsnog te bedienen. Over minder dan een half jaar komen ze met een reactie. Het werd tijd, en het is niet ondenkbaar dat ze hun vingers branden aan instemming met een verhoging van de leeftijdsgrens naar vijftig jaar. De weerstand is namelijk nog steeds hoog onder de bevolking. Zo leert een peiling onder *Volkskrant*-lezers, die doorgaans progressief zijn, dat bijna driekwart van hen het een slecht idee vindt.

Is die weerstand terecht? Voor een oudere vrouw heeft zwangerschap nauwelijks risico's, mits er afdoende wordt gescreeend en er goede begeleiding is. Wat betreft het kind kun je ook moeilijk volhouden dat het beter was om maar niet geboren te worden.

Natuurlijk, de kans op overlijden is hoger voor een oudere moeder. Maar bij een levensverwachting van 83 voor vrouwen in Nederland, zullen kinderen die werden geboren toen hun moeder vijftig was, haar pas verliezen als ze zelf al in de dertig zijn. Dat is jong, maar oud genoeg om op eigen benen te staan en een goed leven te hebben.

Bovendien, als een hoger overlijdensrisico een moreel relevant criterium is, dan zouden we ook aanstaande ouders moeten uitsluiten die een gevaarlijk beroep uitoefenen of aan extreme sporten doen. Of aanstaande ouders die een genetische aanleg hebben voor een dodelijke ziekte. Niemand bij zijn gezonde verstand zal deze ouders hun kinderwens willen ontzeggen. Maar waarom vrouwen van 45-plus dan wel? Dat lijkt meer op leeftijdsdiscriminatie, dan op een norm in het belang van het kind.

Is het voor oudere vrouwen niet veel te zwaar om kinderen op te voeden? Zolang we Hillary Clinton op haar 68ste nog in staat achten de VS te leiden, moet het opvoeden van een kind voor een moeder van vijftig een peulen-

Laat oudere vrouwen hier zwanger worden en niet ergens in Spanje of Italië

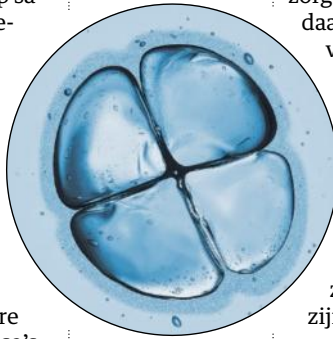

FOTO ISTOCK

Marcel Zuiderland is publicist en filosoof.

schil zijn. De gedachte dat ouderschap op oudere leeftijd te zwaar is, wordt ook door empirisch onderzoek weerlegd. Anne Steiner en Richard Paulson van de University of South California vergeleken in 2007 het stressniveau van ouders die respectievelijk na hun 30ste, 40ste en 50ste een kind hadden gekregen. De onderzoekers constateerden geen significante verschillen in stressniveau tussen deze ouders. Sterker nog, het leek er zelfs op dat hoe ouder ze het kind hadden gekregen, hoe minder stress ze hadden.

Het kind van een oudere moeder heeft wel kans eerder 'opgezadeld' te worden met de zorg voor een aftakelende moeder. Dat is inderdaad niet leuk. Maar zo iets is nooit leuk. In vergelijking met kinderen van ouders die hun kind op betrekkelijk jonge leeftijd kregen, komt die zorg op hun schouders te rusten als ze zelf in het spitsuur van het leven zitten en misschien ook al niet meer topfit zijn.

Nogmaals, leuk is het niet, maar maakt het hun leven echt minder de moeite waard dan wanneer ze die zorg op zich moeten nemen als ze veertig, vijftig zijn?

Zo bezien is alle morele weerstand over het verhogen van de leeftijdsgrens naar vijftig misplaatst. Maar dat niet alleen, het is ook hypocriet. Zolang zwakbegaafden en drugsverslaafden zich mogen voortplanten, kan je onmogelijk iemand ouder dan 45 verbieden een kind te krijgen met het argument dat het slecht voor het kind zou zijn. En zelfs kinderen van wie is vastgesteld dat ze een ernstige lichamelijke of geestelijke beperking hebben, mogen worden geboren. Als een kind met zo'n conditie wel geboren mag worden, maar een gezond kind bij een oudere moeder niet, dan zou een hogere leeftijd van de moeder dus schadelijker voor het belang van het kind zijn dan een ernstige beperking. Dat is absurd.

Medisch noch ethisch zijn er doorslaggevende redenen die het handhaven van de leeftijdsgrens op 45 jaar rechtvaardigen. Het zal eerder vruchtbaarheidstoerisme in de hand werken. Laat oudere vrouwen hier zwanger worden en niet ergens in Spanje of Italië. Zolang we nog een overspannen moreel oordeel koesteren over het vermeende onnatuurlijke of foute karakter van hun zwangerschap, zullen hun kinderen later het gevoel kunnen krijgen dat ze eigenlijk beter niet geboren hadden mogen worden. Dat verdienen ze niet.